

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan na avstro-ogrsko dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Protestni shod

narodno-napredne stranke.

„Ti uradniki žró, žró in žró državni kapital.“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 21. junija.

„Ti akti so kakor stolp visoki in od ljudstva z zlatom plačani; kar pa je v njih zapisano, ni vredno ne groša in ne knofa.“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 21. junija.

„Koruptna banda! — Boste tako kmalu vsi pocrkali! — Ste tativi in lumpje! — Vi kradete! — Vi žrete! — Vi ste barabe! — Sram Vas bodi! — Vi ste vse izdali! — Vi usrani vladni hlapci! — Krave! — Lumpi! — Psi!“

Dr. Šušteršič v dež. zboru 23. junija.

Izvrševalni odbor

narodno-napredne stranke

sklicuje

na nedeljo, 6. julija

veliki shod

narodno-naprednih somišljenikov

v namen, da se odločno in slovesno protestira proti tolovajskemu počenjanju katoliško-narodne stranke v kranjskem deželnem zboru.

Shod se bo vršil

v Sokolovi dvorani v „Nar. domu“

— v Ljubljani. —

Govorili bodo poslanec **Ivan Hribar**, deželni odbojnik **Peter Grasselli**, poslanec **dr. Andrej Ferjančič**, deželni odbojnik **dr. Ivan Tavčar** in odvetnik **dr. Karol Triller**.

Začetek ob desetih dopoldne.

Somišljeniki, na shod!

V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke: **dr. K. vitez Bleiweis-Trsteniški**.

Lepa zmaga!

Klerikalci so se s svojo obstrukcijo v deželnem zboru krvavo urezali, kajti uspeh njihovega nastopa je bil ves drugačen, nego so mislili, in če sedaj predstavljajo zaključenje deželnozborskega zasedanja kot zmago, je to samo otročje in neumno.

Klerikalci si zaključnja deželnega zbora niso želeli in niso mogli želiti. Vse prej kakor to! Namen obstrukcije je mogel biti samo, da ali s terorizmom uženejo napredno večino v kozji rog in jo prisilijo, ustrezati vsem zahtevam klerikalne stranke ali pa da s škandali provzročijo razpust deželnega zbora in razpis novih volitev. In ker je pri obstoječih razmerah bilo v naprej popolnoma gotovo, da se večina ne pusti terorizirati in da napredna večina zaradi Šušteršičevih psovok ne bo plesala, kakor jej bo godla pod škofovo komando stoječa banda, ostane samo eventualnost, da so klerikalci hoteli doseči razpust deželnega zbora.

Mogoče je, da goje klerikalci smelo upanje, da pri novih volitvah dobe sami večino in da postanejo absolutni gospodarji deželnega zbora. Ali to upanje je jalovo in kakor je Šušteršič napačno računel tedaj, ko je razpisal 1000 gld. nagrade, če se mu dokaže sleparstvo z žlindro, na kar je prišla njegova aféra z žlindro na dan, kakor je računel napačno, ko je v državnem zboru zahteval grajalni odsek, na kar je bil moralno obglavljen, kakor je računel napačno, ko je z obstrukcijo skušal provzročiti razpust deželnega zbora, a je provzročil le zaključenje zasedanja, tako napačni so tudi računi, da bi klerikalci pri novih volitvah dobili v deželnem zboru večino.

Napredna narodna stranka se novih volitev čisto nič ne boji, ker bi pri novih volitvah mogla samo kaj pridobiti. Notranjska kmetijska mandata, ribniško-kočevski kmetijski mandat in idrijski mestni mandat so klerikalci le slučajno dobili in je narodno napredna stranka dosti sama kriva, da se je tako zgodilo, ker ni

razvila zadostne agitacije, oziroma ker so se idrijski socialni demokrati klerikalcem prodali. V slučaju novih volitev je pri primerni agitaciji prav lahko mogoče, da klerikalci vsaj nekaj teh mandatov izgube.

Nasprotno pa narodno-napredna stranka pri novih volitvah ne more ničesar izgubiti. Izmed teh mandatov, ki jih ima zdaj, ni nobeden v nevarnosti in jej klerikalna stranka ne more nobenega vzeti, pa če se škof desetkrat na dan na glavo postavi.

Z ozirom na to je klerikalna spekulacija na razpust deželnega zbora skoz in skoz puhla in navna. Kakor naša stranka nima upanja, da bi vzela klerikalcem kak gorenjski mandat ali kak mandat v ljubljanski okolici, tako klerikalci sami sebe varajo, če menijo, da bi nove volitve spremenile njih položaj v dež. zboru. Tudi ko bi bile nove volitve, bi klerikalci ostali v deželnem zboru v manjšini. Z novimi volitvami bi se ne doseglo nič drugega, kakor da bi se razvnela strasti in poostrila nasprotja. Provzročil bi se z novimi volitvami pač ljut boj, toda razmere bi se v deželnem zboru ne spremenile čisto nič. Najbrže je tudi vlada tega mnenja in zato ni deželnega zbora razpustila, nego le zaključila zasedanje.

Klerikalni naklepi se niso uresničili. Večina se ni vsled klerikalne obstrukcije razpršila, nego se še konsolidirala, dež. zbor ni bil razpuščen, pač pa so udarjeni klerikalci tako, da so kar glavo izgubili.

S svojo obstrukcijo so kompromitirali sebe in celo stranko s škofom vred; z obstrukcijo so spravili dež. glavarja v največjo nevarnost, ker to je evidentno, da gosp. pl. Detela ne more ob enem biti dež. glavar in član klerikalnega kluba, zaupnik vlade in nasprotnik obstrukcije ter član kluba, ki je soglasno sklenil obstrukcijo in z obstrukcijo

so končno sami sebi onemogočili vsako delo in oškodovali svoje volilce.

Ker ni dež. zbora, nimajo klerikalci prilike, kaj storiti za svoje volilce, izražati želje, zahteve in pritožbe istih; ker ni dež. zbora, izostane vse polno podpor, se ne more nič storiti glede cest, vodovodov, šol itd. itd. Iz kratka: Klerikalci so sami sebi vzeli to, kar so najiskreneje želeli in če zdaj to proglašajo kot »zmago«, naredi to tak utis, kakor izjava onega kmetijskega fanta, ki je bil obsojen na par mesecev ječe, ker je orožnike zmerjal, pa se je tolažil: Povedal sem jim pa le. Povedal že, — pa tudi proketo drago plačal!

V Ljubljani, 3. julija.

Rusija in Bolgarija.

Pariški »Temps« je dobil iz bolgarske stolice poročilo, da sta car in knez bolgarski dognala vojaško zvezo med Rusijo iz Bolgarijo. Ako bi bila v nevarnosti Bolgarija, ali če bi se oviral njen razvoj, podpira bolgarsko armado ruska vojska na suhem in na morju. Bolgarija pa stavi Rusiji na razpolago vso svojo vojsko, ako bi nastale v orientu kake zmešnjave. Bolgarski luki ostaneta tudi v mirovnem času odprti ruski mornarici ter se dovoli Rusiji na obrežju tudi postaja za premog. Knez bolgarski je sedaj v Parizu. Te dni se je vršil banket pri Delcasseju. Banketa so se udeležili vsi ministri. Posojilo v Parizu je bolgarsko sobranje odobrilo.

Proti verski nestrpnosti.

V Aachenu se je Viljem II. dobrikl Rimu in papežu, v Bonnu pa generalni polkovnik pl. Loč. Oba govornika sta naglašala versko strpnost med kristijani. Loč je zlasti odločno nastopil proti »nemškemu podedovanemu grehu, grdim konfesionalnim prepričanjem« ter dejal, da ne dela nikakega razločka med protestantskimi, katoliškimi in židovskimi husarji. Vsi so mu enako vredni. Zato pa je ostro obsodil antisemitizem. Glavni namen katoliškega generalnega polkovnika pa je

Tako se je odprla drugod ženski pot po kateri stopa, sicer počasi, a gotovo, do kulturne enakopravnosti z moškimi.

III. Boji in zmage v Avstriji.

V Avstriji pa se je osnoval prvi ženski gimnazij šele leta 1887. in sicer v Pragi. Ustanovilo ga je žensko društvo »Minerva« ter ga polagoma dvignilo do vzorne popolnosti. Poleti l. 1901. je promovirala na praški univerzi prva ženska, in sicer iz modroslovja; druga decembra meseca istega leta; prva zdravnica pa aprila meseca t. l. Sedaj je nastavljenih že več profesorice na ženskem gimnaziju in ženskem učiteljsku v Pragi ter na dekliškem liceju v Brnu.

Na Dunaju so imeli prvi ženski gimnazij l. 1892., obiskovalo je šolo 28 učenk. Učni načrt tega gimnazija je obsegal spočetka 6 let. Vstopiti so mogla v šolo dekleta, ki so dovršila dekliško-meščansko šolo. V Budimpešti so odprli l. 1896. ženski gimnazij, l. 1897. v Krakovem, l. 1899 pa v Lvovu.

Tudi v Zagrebu je ženski licej, ki nudi ženstvu srednješolsko izobrazbo.

L. 1890. je bila imenovana dr. Krajevska zdravnicam v Bosni, tej so sledile kmalu potem še tri druge. Vse imajo iste

LISTEK.

Uspehi emancipacije ženstva.

Spisala B. Bučar.

II. Kulturna enakopravnost.

(Dalje.)

Poleg medicinske fakulte so tudi drugi tečajji, ki imajo značaj vseučilišča. Ti tečajji se delé v matematično-naravoslovske in zgodovinsko-modroslovske oddelke. Na teh oddelkih se izobrazujejo ruske dame za gimnazijske učiteljice; poučujejo jih vseučiliščni profesorji.

Razn teh tečajjev pa je v Rusiji tudi mnogo farmacevtskih, obrtno industrijskih in umetniških šol, na katerih se poučujejo dame v praktičnih strokah. Lansko leto je dobila prva ženska, neka gospa Lasnjevska, na petrograjskem vseučilišču diplom magistra farmacije. Ustanovila je takoj tudi veliko lekarno, v kateri poslujejo same ženske.

Angležinje delujejo takisto z najboljšimi uspehi v malodane vseh duševnih strokah. V Angliji je bila že 1891. leta 101 zdravnica. Leta 1895. so imele Angležinje že v Londonu, Edinburgu

in Glasgou v ženske kolegije, na katerih so se učile medicino. Leta 1894. pa se je združilo v Aberystvythu več ženskih tečajjev, in je nastalo tako vseučilišče, kateriga slušateljice imajo iste dolžnosti in prav iste pravice kot njih moški kolegi. Angleške zdravnice se kažejo jako požrtvovalne in marljive, tako v svoji domovini kakor tudi izven nje. Mnogo jih gre v Indijo, kjer delujejo skupno s tamšnjimi kolegicami, katerih je tudi že več sto. V Indiji imajo namreč tudi že od leta 1878. ženske medicinske univerze. Leta 1893. ni bilo v Indiji na 57 ženskih klinikah nič manj kot 334 zdravnic.

Amerikanci pa poznajo ženske zdravnice že pol stoletja. Ni ga že skoraj mesta v Ameriki, kjer bi ne bilo doktorice vsega zdravilstva ali špecialistinj... V Zjedinjenih državah zavzema ženska že dolgo jako častno stališče. Zato je pa tudi v Ameriki ženski študij razvit kakor nikjer drugod.

Sploh vlada v Ameriki že skoraj popolna enakopravnost med možem in žensko. V mnogih južnih državah severne Amerike vodijo ženske državne knjižnice. V New-Yorku dela 10.000 žensk pri pisalnih strojih. V Zjedinjenih državah je nad 450 zdravnic in kirurgic, 330 zdravnic

za zobe, 130 odvetnic, 127 inženeric, 208 notark, 1230 — pridigaric, 10.810 slikaric in kiparic, 350 pisateljic, 600 žurnalistk, 300.000 knjigovodkinj itd.

Znano je, da so v nekaterih teritorijih in državah Amerike ženske tudi v političnem oziru popolnoma enakopravne z moškimi ter da so tudi v raznih občinskih in deželnih zastopih.

Zanimivo je, kako so dobile prve Američanke volilno pravico. Bilo je to v državi Wyoming, ki pa je bila takrat še teritorij, broječ jedva par tisoč duš. V Wyomingu je bilo nekdanj izjemoma mnogo več moških kot žensk. Še l. 1880. je prišlo na 100 moških samo 47 žensk. Da bi obrnila mala državica pozornost nase in v prvi vrsti, da bi si pridobila čimpreje mnogo priselnicov oziroma priselnic, je sklenila uprava leta 1869., da ima tudi vsaka ženska, ki je dopolnila 18. leto, volilno pravico. Majhni teritorij Wyoming se je razširil v nekaj letih v veliko državo; ženska volilna pravica pa si je pridobila vsestranske simpatije ter je imela povsod najboljši vpliv. Vzgledu države Wyoming je sledilo potem kmalu še več drugih teritorijev in držav in sedaj imajo v Ameriki že v mnogih državah ženske splošno volilno pravico.

bil, da je proslavljal papežovo petindvajsetletnico cerkvenega vladanja. Seveda so teh dveh govorov katoliški listi in nič manje židovski sila veselje ter hvalijo napredni duh cesarja in njegovega zastopnika Loča, ki je bil že pri dveh slavnostih v Vatikanu cesarjev namestnik. Tudi napredni listi odobravajo načelo verske strpnosti. Saj ne pozna zgodovina grših in nečastnejših preganjanj in nesmiselnih bojov kot so bili verski, ki pa so bili najkrvavejši. Verske vojne ostanejo največji madež vsakega naroda, in prav Nemci imajo teh madežev največ. Tudi Slovani so trpeli radi nemške verske nestrpnosti mnogo stoletij ter je izkrvavelo tisoč in tisoč Slovanov pod sekiro krvnika ali na bojišču radi verskega fanatizma Nemcev. Tudi bestialno preganjanje židov in njih klanje ostane grd madež v zgodovini človeštva. Da se torej proglašava verska strpnost, je le sad naprednih modernih časov. Ali katolicizem nima pri tem nikake zasluge. Saj so baš katoličani najneustrpnost ter ne poznajo tolerance niti med seboj. Dokaz temu besne gonje klerikalcev proti lastnim naprednim, dasi katoliškim rojakom. Tudi Slovenci čutijo malo o verski strpnosti klerikalizma. Na Nemškem pa je naglašanje verske tolerance tudi le politična taktika. Vlada potrebuje podpore krščanskih strank, bodisi protestantskih bodisi katoliških listov, zato se dobrika Rimu in Vatikanu.

Potovanje italijanskega kralja.

Kralj Viktor Emanuel poseti Peterburg in Berlin meseca avgusta, na Dunaj pa ne pride, dasi mu je najbližje. Odkar je bil kralj Humbert na Dunaju, pričakujejo Italijani, da vrne naš cesar poset v Rimu. A to se z obzirnosti do papeža ne zgodi. Naš cesar bi moral ostati le na Kvirinalu, v Vatikanu pa bi ne smel. Papež bi bil razžaljen, tega pa Franc Jožef noče, zato v Rim sploh nikdar ne gre. Seveda pa zategadelj tudi mladi italijanski kralj ne more na Dunaj. To razmerje nima politično nikakega pomena, saj je trozveza obnovljena neizpremenjeno.

Najnovejše politične vesti.

Pravosodni minister Spens-Booden hoče baje kmalu odstopiti zaradi bolezni in starosti. Naslednik mu bo Lammarch ali pa praški sodni predsednik Wessely. — V gališkem deželnem zboru je vložil poslanec Stapinski predlog za prenosno volilnega reda. Ustanovila bi se naj peta kurija s tridesetimi mandati, število poslancev v kmetskih občinah bi se naj pomnožilo ter se uvedla direktna in tajna volitev. Predlog se je izročil upravnemu svetu. — Za izrabljenje kitajskega rudarstva se je ustanovil angleško-francoski sindikat, ki si je zagotovil za 60 let koncesijo nad 85 rudniki v Yunanu. — Abstinenca v bukovinskem deželnem zboru. V včerajšnji seji so maloruski poslanci med protestom zapustili deželno zbornico. — V italijanski zbornici je sprejet zakon o davku na sladkor. — Za poljsko rešilno banko je vzel znani pianist Paderewski delnic za 50.000 mark. —

pravice in dolžnosti kakor moški zdravnik. Študirati pa so morale na neavstrijskih univerzah. Kajti pravi boj za ženski študij in proti njemu se je začel v Avstriji šele l. 1895. Tedaj je namreč nastalo nakrat pereče vprašanje, ali se naj ženski študij s srednješkolskimi spričevali odpro tudi vrata vseučilišča. Takrat pa se je pokazala toli proslavljena srednjeevropska kultura v vsem svojem blišču. Medtem ko so v »barbarski« Rusiji uživale ženske že dve desetletji vseučiliške ali vsaj višješolske nauke, začela se je v veleprosvitljeni Avstriji šele borba radi vprašanja, ali sme biti tudi ženska deležna višje izobrazbe.

Vztrajno ženstvo se je znalo namreč vzlic odporu večine profesorjev in večine dijaštva nekako vsiliti k predavanjem ter so izredne slušateljice celo začele delati izpite. Na vseučilišču so se takrat opetovano primerile demonstracije akademikov, ki so izganjali svoje posili kolegice. Seveda je bila večina konservativnih profesorjev proti temu, da bi postale ženske redne slušateljice na vseučilišču. Toda akademikinje in razna izobraževalna ženska društva niso odnehala ter naskakovala vlado s peticijami... (Dalje prih.)

20 milijonsko posojilo mestu Brnu za napravo vodovoda je odobril deželni zbor. — Pogoščenje pol milijona revčev bo v nedeljo v Londonu. Med obedom bo predavalo 1500 umetnikov. — Nova zakona, ki se sedaj sestavljata v dotičnih ministrstvih, se bavita s pridobninskimi in strokovnimi zadrugami ter z zadrugami z omejeno zavezo. Zakonska načrta se predložita državnemu zboru v jeseni istočasno s novim akcijskim zakonom. — Južnoafričanski ujetniki se bodo po zadržanju angleške vlade v najkrajši dobi izpustili. Najprej dobé svobodo oni, ki prisežejo zvestobo Angleški. Med istimi bo baje prvi general Cronje. Zadnji se izpuste podaniki tujih držav, katere bo morala Angleška na svoje stroške spraviti v njihovo domovino. — Proti obnovljeni trozvezi pišejo precej ostro angleški listi.

Dopisi.

Iz Idrije. Tukajšnje dramatično društvo vprizorilo je v nedeljo 29. junija narodno igro s petjem »Deseti brat«. Kakor so doživeli lansko leto »Rokovnjača« največji uspeh, tako je tudi letos »Deseti brat« sijajno vspel. Iz srca moramo biti hvaležni odboru dramatičnega društva, da nam je napravil tako lepega užitka poln večer, in posebno če se pomisli, koliko truda in stroškov se ima z vprizoritvijo tako velike igre, kakor je »Deseti brat«. A velik, nad vse prekrasni uspeh je gotovo najlepše plačilo za trud odboru in vsem požrtvovalnim gospicam igralkam in gospodom igralcem. Dasi so bile cene vstopnine zvišane vzpričo velikim režijskim stroškom, vendar je bilo gledališče natlačeno polno idrijskega občinstva, došli pa so tudi gostje iz Cerknega in Spodnje Idrije. Več občinstva je moralo oditi, ker niso dobili vstopnic. Vprizoritev je bila skrbno pripravljena, igra pa izvrstno nastudirana, tako da se je igralo kar najbolje in brez večje hibe. Male nepravilnosti, in kje se take nezgode, pa niso motile niti malo celotnega uspeha. Vse je šlo redno in hitro, odmori so bili vzpričo težke scenerije kratki. Zanimivo je bilo gledati, s kakšnim veseljem so igrali igralci. Zakaj pa tudi ne? Bili so si v svesti, da so kos svojim ulogam in pred hramom polnim hvaležnega občinstva je pa tudi prijetno igrati. Občinstvo pa se je tudi veselilo nad izbornim, gotovim nastopom igralcev.

Glavne vloge so bile skoraj vse v priznano dobrih rokah, a tudi v igralcih manjših ulog imeli so glavni junaki krepko oporo.

Dramatičnemu društvu odkritosrčno čestitamo in vroče si želimo, da ponovi še jedenkrat to krasno igro in da v zaprčetem delu vstraja.

Iz Krškega. Na Drnovem, občina Cirklje, je uničil požar v pondeljek 30. junija ob 1/12. uri predpoldan 8 posestnikom hiše z vsemi gospodarskimi poslojji. Škoda se ceni na 30.000 K. Zavarovani so bili vsi samo na poslopja, a še to zelo nizko.

Prihitela so gasilna društva, Leskovec, Videm, Krško, Rajhenburg in Sveti Križ, katera so neutrujeno delala.

Posebno se je pa društvo Leskovec odlikovalo, katero je tako naglo prihitelo in naskočilo hlev, ko se je že podiral, in rešilo 2 vola, kravo in telico. Upa se, da živina še ostane, vključ hudih opeklin. Ogenj so napravili otroci in rekli: Bog ve, če bodejo ata hudi, če bomo kres v šupi zakurili.

Prebivalci so bili skoraj vsi na delu in na sejmu, tako da še obleke niso nič rešili.

Iz Žužemberka. Žalostno so zabrnili zvonovi sv. Mohorja na večer dne 15. t. m. Naznanili so, da je preminul blagi starček gospod naš večletni zdravnik Ivan Poš.

Ta novica nas je močno pretresla. Par dni pred smrtjo se je pokojnik še veselo sprehajal po vrtu in misliti smo, da bode še dokaj časa med nami. Bil je do zadnjega čil na duhu in telesu. Vzlic visoki starosti, ki jo je doživel, je vendar bil v pomoč k njemu se zatekujočim. Po njem ne žalujejo le sorodniki, ampak vsi, ki so ga osebno poznali. Bil je blag mož, ki se je kmalu vsem prikupil, posebno si

je pridobil zaupanje ljudstva, kojemu je bil tolažnik in rešitelj v nesreči.

Saj je bil vzor zdravnika, ki je zvesto izpolnjeval dolžnosti svojega poklica. Stopil je v pokoj šele v 90. letu svoje starosti in je do zadnjega bil kot mlad mož vsem na razpolago. Leta so ga težila ali njegova oseba ni očutila truda, ki mu ga je nalagal težavni stan.

Pri nas v Žužemberku je služboval nepretrgoma celih 45 let; vsega njegovega službovanja je 52 let. In kaj je imel on od tega? Skromna plača napram obilnemu trudu in od neke gotove strani nasprotovanje in metanje polen pred noge. To je bilo plačilo za njegovo plodonosno delovanje.

Veliko je imel pretrpeti, zlasti ko je divjala kolera. Trikrat je ta bolezen razsajala pri nas in vsakokrat bil je pokojni vztrajen bojevnik in zmagalec proti njej. In koliko drugih težavnih dni je imel, ali on je bil moč na svojem mestu. Edino hvaležnost je prejel, da se mu je vzročilo mnogo priznalnih pisem.

Preblagi pokojni je bil rojen l. 1812. 24. aprila v Pakracu v Slavoniji.

Pogreb je bil jako lep. Vdeležila se ga je vsa inteligenca žužemberska s požarno brambo na čelu, ki je korakala pred krsto in ob krsti.

Bodi pokojniku zemljica lahka in prijazen spomin.

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni svetnik Andolšek je predsedoval včeraj sledečim bolj zanimivim obravnavam deželne sodnije:

1. **Nesreča.** Upokojeni Rudolf Praunseis je hotel pomagati na nekem lovu dati nekaj napitnine. Vključ temu, da je ravnal prav previdno z nabasano puško, se je ta slučajno sprožila in zadela kajzarja Babnika v nogo. Zgrudil se je na tla in so ga morali pripeljati v bolnico; tam je še prosil za Praunseisa, češ, vse je le nesreča. Kmalu potem je pa umrl. Praunseis je bil po zagovoru dr. Tavčarja obsojen le na 8 dni zapore. Za otroka pokojnega Babnika bode pa dal 10 K na mesec.

2. **Sem v Šiško v vas hodil...** Pavel Kos, l. 1875. rojeni posestnikov sin v Črni vasi, ki je že predkaznovan, je 15. maja v Šiški pil in se napil. Domu grede je razgrajal in vpil ter metal steklenice po trotoarju, da so črepinje na vse strani letele. Prišla sta pa varuha zakona, dva stroga policaja. »Poberite to —« mu reče prvi. On pa v svoji pijanosti ni hotel pobrati, temuč je to priporočal policaju, češ, da ima on dovolj časa, in pričel je s psovanjem in vpitjem. Vrh tega je tudi dejansko napadel policaja in udaril jednega po obrazu. Zato so ga vklenili in odpeljali. Po poti je vedno razgrajal; posebno na Starem trgu. Tam se je vrgel na tla kričal in skakal v stražnika ter ju suval in trgal. Končno je našel svoj prezasluženi počitek v »špekhamri«. Ker so pa priče izpovedale, da je toliko tisti dan spil, kakor krava, je bil obsojen le na jeden mesec zapore.

3. **S preklo.** Na obtožni klopi sedi l. 1880. rojeni in že kaznovani Janez Opeka iz Dolenje vasi. Dne 4. maja so pili v dolenjevaški krčmi. Fantine je dobra kapljica seveda zmešala in nekemu Uleju je razgrela tako kri, da je bil zelo nadležen. Opeka pa je imel posebno »piko« na nekega fantiča, ki je sedel ravno nasproti steklenih vrat gostilne Marjete Tratnik. Sedel je tam in mirno pil svoj vrček, — nakrat pa sune nekdo z vso močjo z neko preklo skozi steklena vrata proti njemu. Preklja ga zadene ravno na brado, on jo zagradi in v tem trenutku vidi, da je toženec sunil. Opeka bode zato sedel 2 meseca v ječi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. julija.

— **Barabstvo naših socialnih demokratov.** Tudi danes ostanemo pri tem naslovu, in »Rdeči prapor« se ne sme hudovati, ker je, kakor rečeno, ta cvetlica presajena z gentlemanskih njegovih gredic. Že včeraj smo pisali o zadevi, koja je bil list iz ulice Boschetto sprožil in koja je v Ljubljani vzbujala precej pozornosti. In po pravici! Očitalo se je celi naši stranki in njenim voditeljem, da v Židovskih ulicah vzdržuje »salon«, kjer se gode in uganjajo reči, radi kojih bi morala policija takoj intervenirati! To je bila koncnica in precizna obdolžitve »Rdečega praporja«, in vsak pameten človek ve, kaj pomenja taka obdolžitve. Da smo zahtevali zadoščanja, je naravno, a »Rdeči prapor« nas je radi tega zahtevanja prav

gentlemansko opsoval z »liberalnim barabstvom«. Najprej komu čast odglodati, potem ga pa po črevljarsko in gorjansko obrcati, to je najnovejše gentlemanstvo! Ali imeniten je pa dokaz rudečega lista! Priznati moramo, da kaj takega pri resnem listu še nismo doživeli. To je ali otročarija ali pa ciganstvo najnižje vrste. Da vzdržujejo voditelji narodno-napredne stranke svoj salon in da se obnašajo tako, da bi morala policija takoj po njih poseči, to naj dokaže stara kuharica v Sarajevu, stara uradniška vdova, potem hči nekega stotnika in potem neka starejša gospodičina, »ki uživa menda vse beneficije, protekcije, da si vzdržuje javno firmo in izvršuje postranski posel!?!« Kaj hočemo z vsem tem? Da se v vsakem mestu rode otroci izven zakona, in da v vsaki stranki ponesreči ta ali ona devica, posebno če škiljavo gleda ter se po gledališčih okrog ponuja, to smo vedeli že poprej in to nas tudi nič ne skrbi, ker tudi gospodje iz ulice Boschetto dobro vedo, da se za take zadeve policija nič brigati nima. Ali kaj ima vse to s stranko opraviti in z njenimi voditelji! Ako bi mi g. Kopaču v Trstu očitali, da je načelnik družbi, koja vsako noč po Trstu tatinske vlome napravlja, bi mož po vsi pravici od nas smel zadoščanje zahtevati. Ako bi mu mi na to zahtevanje vrgli v obraz »socialdemokratično barabstvo«, postali bi zaničljivi pred poštenimi možmi. In ako bi na vse zadnje gospodu Kopaču dokazovali tatvino s tem, da bi trdili: okradena je bila stara kuharica v Sarajevu, okradena je bil star računski svetnik in okradena je bila starejša gospodična itd. — bi nam smel gospod Kopač ciganstvo v obraz metati, kadar bi hotel! V tem položaju se nahaja »Rdeči prapor« s svojim dokazom. Pri vsem tem pa piše previdno, da ga živ krst ne more prijeti za kratko uho ter ga tirati pred sodišče, kjer hočejo ti poštenjaki vse dokazati. In nekako ponosno dostavljajo: »Ako je »Slovenski Narod« pripravljen prevzeti grehe svojih pristašev na svoje rameni, tedaj bomo govorili še jasnejše in smo pripravljene tudi pred sodiščem dokazati! Ljuba, krojaška duša! za to se je šlo od vsega pričetka! To je ravno, kar hočemo imeti! Jasno govori! To jasnost nam pri kruti svoji obdolžitvi dolžuješ! Kosi nas enkrat junaško ogrdil in s policijo v zvezo spravil, bila je tvoja dolžnost, govoriti tako jasno, da smo te mogli prijeti za gnidave lase ter te tirati pred sodnika! Torej na dan z jasnostjo, mi prevzamemo vse na svoji rameni!

— **Iz pisarne dramatičnega društva** se nam poroča: Pri prvi poskušnji za operni zbor se je oglasilo 12 novih pevcev in pevke ter je 3 dosedanji. Večina dosedanjih zborovih pevcev menda ne reflektuje več na engagement, zato angažuje odbor nove dobre pevce in pevke. Ako bo potreba, se angažujejo tudi nekateri pevci in nekatere pevke iz bivših opernih zborov v Zagrebu in Lvovu, od koder je dobil odbor že več ponudeb, in pa iz Prage. Vsi oni, ki menijo ostati pri opernem zboru ali pa hočejo nanovo pristopiti, naj se do nedelje oglasijo pri gledališkem tajnistvu ali pa pri kapelniku, g. H. Benišku. Novi zbor bo imel vaje že meseca avgusta, ker se vprizoré v bodoči sezoni domalega le nove opere, v katerih ima zbor skoraj vseskozi važno mesto. — Odbor je odredil, da se v kratkem začne dramatična šola ter naj se vsi oni, ki so pripravljene, posvetiti se slovenskemu gledališču, javijo pismeno ali osebno pri g. režiserju A. Verovšk u. Za dramo je odbor nanovo angažiral g. Fr. Liera. Pogodba z novim ljubimcem se podpiše te dni. S tem bodo engagementi za opero in dramo zaključeni.

— **»Glasbena Matica« v Ljubljani.** Koncem šolskega leta 1901/1902 vršite se v veliki dvorani »Mestnega doma« dve javni produkciji gojencev »Glasbene Matice«. Prva javna produkcija gojencev »Glasbene Matice« bo v četrtku, dne 3. julija 1902 l. v veliki dvorani »Mestnega doma« (Cesarja Jožefa trg). Vspored: 1. A. Jensen: »Mlin«, na klavir svira gdč. Marija Puc. (Šola g. F. Gerbiča.) 2. K. Löwe: Pevec Tom, balada, poje gdč. Pavla Treo. (Šola g. M. Hubada.) 3. a) P. I. Čajkovski: »Pesem«, b) K. Kovačovic: Valček iz »gordne vile«, na klavir svira gdč. Marija

Gkovec. (Šola g. F. Gerbića.) 4. G. Mayerbeer: arija iz opere »Robert diabele«, poje gđ. Ivana Peršl. (Šola g. F. Gerbića.) 5. F. Schubert: In promtu šte v. 4., na klavir svira gđ. Marija Soss. (Šola g. J. Procházke.) 6. a) Risto Savin: Poroka, balada, b) K. Kreutzer: Romanca iz opere Prenočišče v Granadi, poje g. Ivan Završan. (Šola g. M. Hubada.) 7. Durand: Valček v Es-duru, op. 83., na klavir svira gđ. Marta Reich. (Šola g. J. Procházke.) 8. a) W. A. Mozart: arija paža iz opere »Figarova svatba«, b) O. Nicolai: arija Ane iz opere Vesela žene windzorske, poje gđ. Ela Veršec. (Šola g. M. Hubada.) 9. L. v. Beethoven: Finale iz klavirske sonate v cis-molu — »Fantazija« —, na klavir svira gđ. Jelisaava Krenik. (Šola g. J. Procházke.) 10. a) G. Mayerbeer: Kavatina Fide iz opere »Proroka«, b) E. Grieg: Primula veris, pesem, poje gđ. Marija Moos. (Šola g. M. Hubada.) 11. L. v. Beethoven: prvi stavek sonate za klavir op. 13. (Pathétique), na klavir svira gđ. Ana Kilar. (Šola g. J. Procházke.) Začetek produkcije točno ob 8. uri. — Konec ob 9/4. K produkciji vabijo se društveni člani, njih rodbine ter sploh prijatelji in podporniki »Glasbene Matice«. Vstop je prost. — Druga in zadnja produkcija koncem šolskega leta 1901/1902 bo v soboto, dne 5. julija.

— **Ljubljanskega Sokola** nedeljski izlet v Kamnik se vtegne razviti v pravo narodno slavnost za kamniški okraj. Povsodi se kaže mnogo zanimanja in Kamničanje se pridno pripravljajo za dostojen vsprejem svojih gostov. Sokoli so navdušeni in komaj pričakujejo dneva, ki jih bode nesel v prijazni Kamnik. Za javno telovadbo tako na orodji kakor v prostih vajah se vrše pridno skušnje in že danes lahko rečemo, da bo javna telovadba bodisi za strokovnjaka bodisi za lajka resničen vžitek. Zlasti imponuje težavne proste vaje, ki se na slovenskih tleh še niso izvajale. Telovadbo bode spremljal kamniški slavni salonski orkester. — Za slučaj absolutno neugodnega vremena se izlet vrši eno nedeljo — dne 13. t. m. — pozneje.

— **Javna telovadba sokolskega naraščaja**, ki se bo vršila v torek ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«, bo, kakor smo se pri skušnjah pričeli, jako zanimiva. Telovadci nastopijo na orodju v 3 vrstah, razdeljeni po zmožnostih. Med tem ko se bodo izvajale v 3. vrsti začetnikov jednostavne, priproste vaje, zbujele bodo izvedbe 1. vrste pozor nost, posebno veleskoki čez konja vzdolž. Po tem stopnjevanju vaj in razvoju muskulature posameznih telovadcev dobi gledalec jasno sliko o sistematičnem in premišljenem poduku v »Sokolu«, o napredku telesne moči v raznih štadijih telovadca. Najlepši točki bodo pa brez dvoma proste vaje, katerih nisem videl kmalu lepše izvajanih, ter skupine brez orodja, ki spominjajo na krasen nastop moravsko-sleške obče sokolske lansko leto v Pragi. Telovadbo vodijo člani vadi teljskega zbora gg. Kandare, Burgstaller in Perne. Vstopnina za sedež 1 K; stojišče 40 vin. Vstopnice se dobivajo od petka naprej v trafiki g. Šešarka, zvečer pa pri blagajni od 1/2. 8. ure naprej. — Z ozirom na velike stroške, katere provzročila nabava novih telovadnih oblek, je želeli obilne vdeležbe. Pri tej priliki opozarjam na vdeležbo vse one, pri katerih se vaje jenci te ali one stroke uče, da se osebno prepričajo o koristi sokolske telovadbe na te mladeniče; in uverjen sem, da bodo predsodki o »Sokolu«, ki se marsikateroga še drže, prešli, in da bodo svojim vajencem priporočali sokolsko telovadbo. Pri znati se mora, da je telovadba za gence, ki so večinoma obrtniški vajenci, največje važnosti, ker se s telovadbo paralizuje slab vpliv jednostranskega dela na telo in se povspesuje razvoj duha. S telovadbo si torej vzgajamo duševno in telesno zdrav naraščaj.

— **Št. Peterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** naznanjata, da bo njih prvomestnik daroval v čast blagovestnikoma sv. mašo v soboto, dne 5. julija ob 10. uri dopoldne v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem v Ljubljani, in vabi vse častite odbornike in odbornice.

— **Šentjacobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda** vabi kot po navadi svoje častite člane k sv. maši, katera se bo darovala na čast blagovestnikoma v nedeljo dne 6. julija ob 1/2. 11. uri v trnovski cerkvi.

— **Ponižno vprašanje na slavno c. kr. finančno direkcijo v Ljubljani.** Trafikantinja Katarina Žnideršič na Premu ima v svoji hiši filijalko konsumnega društva. Iz prijaznosti ali radi dobičkarije prodaja ista tobak s 5% dobičkom konsumnemu društvu v Trnovem. Ker nam je znano, da je prodaja tobaka pod zaznamovano ceno kaznivo dejanje, prosimo slavno c. kr. finančno direkcijo, naj potrebno ukrene, da se v konsumnih društvih ne bo še s tobakom — goljufalo.

— **Važen spis o kranjskih kmetijskih razmerah.** Včeraj je izšla jako zanimiva in poučna knjižica: »Kmetijske razmere na Krajskem«. Spisal Gustav Pirce, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske. O tej razpravi bomo še govorili.

— **Srbski epik Lazo Dimitrijević** bo jutri dne 4. julija t. l. na Dunajski univerzi promoviran doktorjem medicine. V slovanskih krogih na Dunaju je znan kot dober družabnik in duhovit govornik, posebno kadar je bilo treba naglašati jednotnost Jugoslovanov. Iskreno častitamo!

— **Iz Šiške** se nam piše: V popolnitev poročila o nedeljski šišenski veselici pri Koslerji je omeniti, da je vojaška godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Christophsa s izvajanjem lepega sporeda občinstvo jako dobro zabavala, ker je po vsaki točki burno ploskanje izrazilo in godbo k namečkom zvalilo. — Pri velikem Juvančevem zboru »Pastir«, s kojim je slov. društvo »Slavec« dokazalo pevsko moč in umetnost, odlikoval se je izredno solist gosp. Debevec.

— **Ogenj v Spodnji Šiški.** V sredo, 2. julija opoldne je pogorel kozolec g. Kneza. Bil je poln mrve. Zažgal je neki deček, a dosedaj se še ne ve, čegav je bil; videli so ga od daleč ljudje, ko je prižgal žveplenko in jo vtaknil v seno, potem pa zbežal. Pogorelo je prav hitro, čeprav je bil kozolec 21 štantov dolg. Sreča je samo, da se še drugi kozolec ni užgal, kjer je bila tudi mrva, ker potem bi bilo šlo kar naprej zaporedoma. V prvi vrsti se imajo občani zahvaliti za to domači požarni brambi, ki je v resnici svojo dolžnost prav hitro izpolnila. Žalibog, da so ključ šiškar-skega »vodovoda« izgubili. Najprvo so izpraznili jeden vodnjak in potem tisti sod vode, katerega je poslala vojaška oblast iz Ljubljane, potem so pa čakali najmanj 20 minut, predno so dobili vode iz tistega kotla, ki je pripravljen za slučaj požara. Med tem časom so tudi slišali besede: »Zdaj bi bil pa dober vodovod!« Komaj je bil kozolec pogasjen, je pa v kotlu tudi vode zmanjkalo. Kje bi se bila potem voda dobila, ako bi se bil ogenj dalje razširil?

— **Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Logatcu** zažge dne 4. julija kres na »Sekirci« v čast tema blagovestnikoma.

— **Pogreša se** posestnik z Rakitne Franc Peršl in. Mož se je v ponedeljek s svojo kočijo peljal na semenj v Ljubljano preišče kupiti in od tedaj ni sledu o njem. Ker je Peršl jako varčen, trezen in delaven mož, je le mogoče, da se mu je zgodila kaka nesreča, če ne kaj hujega. Kdor kaj ve o njem, naj to naznani orožnikom.

— **Dijak brez cvenka.** V nekem kotičku na Poljanski cesti je našel danes ponoči policijski stražnik Kurent ležati nekega fanta, ki je dejal, da je Karol Herzer, 13 let star, dijak z Dunaja. Ker ni imel cvenka, da bi plačal prenočišče, zaspal je kar na cesti. Prišel je včeraj iz Celja v Ljubljano deloma peš, deloma se je vozil na kmetakih vozovih. Njegov oče ima na Dunaju veliko vozarstvo in je dal dečku, ker je dobro izvršil drugo realko, 20 K, da se pelje v dunajsko Novomesto. Fantič si je mislil, da dijak z 20 K lahko dalje pride in se je peljal v Mürszuschlag, odtod v Bruck in v Gradec in iz Gradca v Celje. V Ljubljano je prišel suh kakor poper. Stražnik Kurent je dijaka vzel seboj na svoje stanovanje in ga prenočil. Objednem je policija obvestila njegovega očeta, v kakem položaju se nahaja sinko tukaj.

— **Lovski tat.** Na dolenskem kolodvoru je včeraj zvečer bil ustavljen Ivan Prijatelj iz Ponikve v velikolaškem okraju, ker je hotel nesti velik kos srne v mesto. Mož se je na razne načine izgovarjal, odkod da ima srno, tako, da je bil opravičen sum, da je srno ukradel. In res, kmalu je prišel na postajno našelništvo telegram, naj se pogleda pri osebnem vlakcu, če je prinesel kak mož srno v Ljubljano. Nato je Prijatelj priznal, da je srno našel v lovskem revirju Dušinovem iz Brankovega, v resnici pa jo je v tem revirju ustrelil. Policija je Prijatelja, ki je bil že zaradi lovske tatvine kaznovan, izročila sodišču.

— **Orožniki so aretovali** danes zjutraj mesarskega pomočnika Josipa Klopčiča na Marije Terezije cesti št. 16. Kaj se je pregrešil, še ni znano. Govori se, da se je orožnikom na cesti proti Št. Vidu nekaj zoperstavljal in da jim ni hotel povedati imena. Ker pa je gnal bika v Ljubljano, sta ga orožnika sledila v mesto.

— **S tira je skočil** včeraj popoldne med postajama Sava in Zagorje tovrni vlak. Stroj je zadel ob majhen železnični voziček, ki je bil na tiru, kar je provzročilo, da sta stroj in prvi voz skočila s tira. Kurjač Hafner je bil poškodovan, strojevodja Koman je nepoškodovan. Drugi vlaki so imeli vsled tega zamude.

— **Raz okno padel** je danes ponoči Krečev krojaški vajenec Aleksander Stubenvoll. Zadremal je na oknu. Med tem mu je padla čepica z glave, on jo je hotel še ujeti in se je nagnil za njo čez okno, zgubil ravnotežje in padel kake 4 metre globoko na kamenita tla ob bregu Ljubljance. Poškodoval se je na levi roki in o notranjih bolečinah toži.

— **Ogenj na Ježici.** Danes ponoči je nastal na Ježici ogenj. Zgoreli sta dve hiši z jednim gospodarskim poslopjem vred. Sumi se, da je zlobna roka podžgala. Zgoreli sta tudi dve kravi in jedna telica.

— **Meso je ukradla** danes dopoldne v Šolskem drevoredu posestnica Terezija Kastelic iz Zagradca št. 10 mesarju Ivanu Zajcu. Po tatvini se je skrila v stolno cerkev, kjer jo je pa policaj našel in odvedel seboj.

— **Nezgoda.** Kavarnarski vajenec Franc Pajnic v kavarni »Egia« je na cesti padel s steklenico v roki. Steklenica se je razbila in on se je na roki močno obrezal.

— **Izgubljene reči.** Na poti od kavarne »Valvazor« po Prešernovih ulicah in Dunajski cesti do Marije Terezije ceste je bila izgubljena dolga, zlata ovratna veržica.

— **Prevzetje trgovine.** Trgovino s papirjem, s pisalnim in risalnim orodjem gosp. Josipa Petriča na Sv. Petra cesti št. 2 in na Resljevi cesti št. 7 je z današnjim dnem prevzel gospod J. Bahovec.

— **Koncert „pri Zvezdi“** bo danes zvečer ob 8. uri. Igra ljubljanska društvena godba. Člani in otroci prosti, nečlani plačajo 30 h vstopnine.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22. do 28. junija 1902. Število novorojencev 22 (= 32 67 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 19 (= 28 21 ‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 6 (= 31 5 ‰), iz zavodov 12 (= 63 1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za otročico 2, za škardlato 3, za tifuzom 2, za dušljivim kašljem 1, za tifuzom 2, za influenco 5, za trachom 1 oseba.

* **Najnoveje novice.** Velik požar je uničil večji del mesta Laurvik na Norveškem. Zgorelo je 150 hiš. — V Varšavi je zgorela delavnica železničnih voz. Zgorelo je 30 osebnih voz. Škoda znaša nad 500.000 K. — Toča je pobila včeraj trikrat v dunajski okolici. Pri Dunajskem Novem mestu so uničene vse kulture. — H. Sienkiewicz — častni meščan. Mestni zastop v Lvovu je imenoval z velikim navdušenjem enoglasno pisatelja Sienkiewicza častnim meščanom, ker si je razum s pisateljevanjem pridobil velike zasluge in simpatije poljskega naroda tudi s tem, da se je tako vneto zavzel za tlačane rojake v Prusiji. — Podmorski vulkan je razdjal brzojavno zvezo med Lizabono in njenimi otoki.

— **Dr. Jožef Durdik.** V ponedeljek je umrl v Pragi češki učenjak in estetik dr. Jožef Durdik, profesor češkega vseučilišča. Rojen 15. oktobra 1837. v Hořicah. Njegovi filozofični, kritični in estetični spisi imajo trajno vrednost.

* **Klerikalne šole.** V šolskem letu 1900/1 je podelilo ministristvo pravico javnosti 13 klerikalnim šolam. Razen teh je dobilo isto pravico le še dve-terto šol.

Društva.

— **Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani.** V nedeljo, dne 6. julija 1902. leta bode prvi veliki semenj v Spodnji Šiški na Koslerjevem vrtu, katerega priredi slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec«. Začetek ob 4. uri popoldne. Sodeluje sl. vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 27 pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika. Spored. I del. Otvoritve semaja s promenadnim koncertom vojaške godbe. II. Ljudska veselica. a) Petje. 1. J. Čerin: »Domu«, zbor. 2. A. Förster: »Njega ni«, zbor. 3. K. Mašek: »Kdo je mar«, veliki zbor s tenor- in bariton-samospevom ter spremljevanjem orkestra. Samospeva gg. J. Lumber in A. Debevec. Petje vodi društveni kapelnik gosp. Hilarij Benišek. b) Godba: 5. Titl: »Južnoslovenska ouvertura«. 6. Gretsche: Operetni potpourri. 7. Michaelis: »Turška straža«. 8. Lecoque: Reminiscenca iz opere »Angot«. 9. Wetašek: »Ob Narenti«, francoska polka. 10. Parma: »Pozdrav iz Gorenjske«, valček. 11. Zdenčaj: »Slovenska četvorka«. 12. Pehel: Polka hitra. c) V raznih zabaviških in ples. Na semnju bode med drugim postavljen velik muzej starin iz »Komarjeve« pradobe. Postavljeno bode tudi strelišče na dobitke. Vstopnina 40 vinarjev za osebo, čast. člani »Slaveca« in otroci do 10 let prosti. V slučaju neugodnega vremena vrši se semenj v celem obsegu v nedeljo, dne 13. julija.

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani** ima v soboto dne 5. t. m. jourfix v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Ker se bo razpravljalo o neki zelo važni zadevi za trgovske sodelavce, vabimo gospode člane k obilni udeležbi. K temu jourfixu vabimo tudi take trgovske sodelavce, ki niso člani društva. Začetek ob 9. uri zvečer.

— **Prostovolno gasilno društvo v Begunjah** priredi na vrtu gostilne gosp. Ivana Arsenika, v nedeljo 6. julija 1902. Tombolo, kateri sledi prosta zabava. Darila za tombolo se hvaležno sprejmó. Čisti dohodek je namenjen za napravo potrebnega orodja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 3. julija. Nekateri večerni listi poročajo, da se snidejo prihodnji mesec Goluchowski, Bülow in Prinetti v Karlovih varih na razgovor glede obnovitve trgovinskih pogodb in glede rusko-bolgarske vojne konvencije, ki neki dunajske politične kroge precej vznemirja. Temu poročilu dunajskih listov je treba pripomniti: 1. Da je bil sestanek rečenih treh ministrov že ope-tovano naznanjen, a ga doslej še nikdar ni bilo. 2. Da je bolgarska vlada decidirano izjavila, da so poročila o rusko-bolgarski vojni konvenciji nerresnična.

Dunaj 3. julija. Razglašala se, da pravosodni minister Spens-Booden ne odstopi. Minister pojde sedaj na dopust, a se po preteku tega dopusta vrne v svoj urad.

Rim 3. julija. Kralj se odpelje 13. t. m. v Petrograd, meseca avgusta pa pride v Berlin. Na Dunaj sploh ne pojde, ker avstrijski cesar ranjkemu kralju Umberto ni v Rimu vrnil vizite, dasi je bil Umberto prišel na Dunaj.

Berlin 3. julija. V tukajšnjih političnih krogih se zelo različno komentira potovanje italijanskega kralja v Petrograd. Mnogo je ugibanja še radi tega, ker se pelje kralj čez Berlin v Petrograd, pa se v Berlinu nič ne ustavi, nego napravi šele pozneje vizito. Tudi se zelo opaza, da kralj ne napravi avstrijskemu cesarju vizite. To vse — je splošna sodba — osvetljuje nekam čudno ravnokar obnovljeno trozvezo.

London 3. julija. »Times« poroča, da pride italijanski kralj še letos tudi v London, odkoder obišče prezidenta Loubeta v Parizu. Ruski car vrne italijanskemu kralju vizito še letos.

London 3. julija. Vojno ministristvo razglašala, da vlada v Južni Afriki najpopolnejši mir, vsled česar odpokliče 70.000 mož vojaštva. Vsuga vojaštva je sedaj 202.000 mož v Južni Afriki.

Narodno gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** V mesecu juniju t. l. je bilo vloženo pri »Ljubljanski kreditni banki« na vložne knjižice in na tekoči račun 942.487 K 09 h, vzdignjenih pa 1.158.092 K 86 h. Skupno stanje vlog je bilo koncem meseca maja t. l. 2.906.164 K 36 h.

— **Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.** Bilančni izkaz za prvo poluleto 1902. Aktivna: Gotovina v blagajni 20.763 K 68 h, naloženi denar 876.497 K 57 h, posojila 3.224.924 K 45 h, vrednostne listine 6.200 K, nepremičnine 16.403 K 86 h, prehodni zneski 610 K 45 h, inventar 1219 K 08 h, zaostale obresti od 31. decembra 1901 38.774 K 62 h. Pasiva: Zadružni deleži 24.108 K, rezervni sklad 66.475 K 34 h, pokojninski sklad 5.376 K 23 h, hranilne vloge 4.039.966 K 48 h, predplačane obresti od 31. decembra 1902 13.594 K 30 h. Upravno premoženje 4.185.393 K 71 h. Denarni promet 8.832.276 K.

Borzna poročila.

Dunajska borza
dné 3. julija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101-70
Skupni državni dolg v srebru	101-65
Avstrijska zlata renta	120-80
Avstrijska kronska renta 4%	99-75
Ogrska zlata renta 4%	120-85
Ogrska kronska renta 4%	97-90
Avstro-ogrski bančne delnice	1589—
Kreditne delnice	677-50
London vista	240-05
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-30
20 mark	23-46
20 frankov	19-07
Italijanski bankovci	94—
C. kr. cekini	11-24

Žitne cene v Budimpešti

dné 3. julija 1902.

Termin.		za 50 kg		K	
Pšenica	za oktober	50	7-48		
Rž	oktober	50	6-29		
Koruza	julij	50	5-01		
"	avgust	50	5-09		
"	maj 1903	50	5-13		
Oves	oktober	50	5-76		

Efektiv.

Mirno, nespremenjeno.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

— **Edina zaloga.** —

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medec, mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-18)

Deželna lekarna Milana Leustek-a

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Kufeke-jeva

NAJBOLJŠA HRANA ZA ZDRAVE IN V BRANJE BOLNE OTROKE

1357 **moka za otroke** 2

Umri so v Ljubljani:

Dne 29. junija: Fran Lukanc, hlapec, 27 let, je v bajerju ob Dolenjski cesti utonil. — Fran Rakovec, sprevednikov sin, 3 mes., Cesta na Rudolfovo železnico št. 18, jetika.

Dne 30. junija: Hedvik Čop, sprevednikova hči, 9 let, Marije Terezije cesta št. 11, škrlatica.

V deželni bolnici:

Dne 23. junija: Ivana Škerbec, užitarjeva žena, 72 let, ostarlost.

Dne 24. junija: Jakob Terdina: svečarski vajenec, 15 let, jetika. — Oton Heinz, arhitekt, 31 let, je bil povožen.

Dne 25. junija: Marija Rebolj, užitarica, 70 let, pljučnica. — Magdalena Putre, kajzarjeva žena, 38 let, pljučnica in srčna hiba.

Dne 27. junija: Fran Vovk, delavec, 63 let, želodčni rak.

Dne 30. junija: Marija Slevce, kajzarjeva žena, 37 let, omeščanje možgan. — Leopolda Bele, delavka, 19 let, srčna hiba. — Jera Cankar, gostačeva žena, 40 let, sušica možgan.

V hiralnici:

Dne 28. junija: Ivan Zupan, delavec, 57 let, črevesni katar.

Dne 29. junija: Andrej Martinčič, dninar, 61 let, rak. — Terezija Zvarcelj, delavčeva žena, 52 let, rak.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m. Srednji srčni tlak 786,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
2.	9. zvečer	733,0	20,3	sr. zahod	sk. obláč.	
3.	7. jutraj	737,9	14,6	sr. jvzh.	del. jasno	
4.	2. popol.	738,4	19,4	sr. jvzhod	del. obláč.	

Srednja večerajšnja temperatura 21,6°, normale: 19,2°. Po noči močna nevihta.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom smrti mojega soproga, oziroma očeta in starega očeta, preblagorodnega gospoda

barona pl. Wolkenperga

c. kr. žandarmerijskega nadporočnika v p. in fidejkomisnega posestnika graščine Puštal

kakor tudi za številno spremstvo iz Škofje Loke, Puštala in Ljubljane k zadnjemu počitku izrekam svojo globoko, iskreno zahvalo. (1530)

Puštal, dne 3. julija 1902.

Albina baronica pl. Wolkenperg.

Mladienič

z nekaj šolami, slovenščine, hrvaščine in nemščine zmožen, želi vstopiti v kak komptoar, oziroma v odvetniško ali notarsko pisarno. — Ponudbe pod „F. J.“ na upravništvo »Slov. Naroda«. (1525-1)

Lepo stanovanje

z dvema sobama in pripadki se odda s 1. avgustom. (1529-1)
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

— Vničujte —

muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-113)

Najboljše sredstvo je ameriški

Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Henrik Kenda Ljubljana.

— Krasne najnovjše svile za prati in elegantne trpežne svilene foulard obleke so ravno * * * * v veliki izbiri dosele. * * * * Uzerci na zahtevanje franke proti urnitvi.

Razglas.

Na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1902/3 dne 15. julija in se prično ob 1/2 10 uri dopoludne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov oglasijo dne 13. julija med 8. in 12. uro v ravnateljevi pisarni ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo. Pri oglasitvi je treba plačati pristojbine 6 K 60 h.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori imenovani listini in pristojbino.

Učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici, ali ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. Kdor potrebuje takega dovoljenja, mora si ga pravočasno priskrbeti neposredno pri c. kr. deželnem šolskem svetu.

V Ljubljani, dne 30. junija 1902.

Ravnateljstvo I. državne gimnazije. (1516-2)

Naznanilo.

Čast mi je sl. občinstvo obvestiti, da sem prevzel s 1. julijem začeni na Sv. Petra cesti št. 2 in Resljevi cesti št. 7 se nahajajoči

trgovini s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

tovarniško zalogo zvezkov ter trgovskih knjig dosedaj last g. Jos. Petriča, kateri bodem v prihodnje pod svojim lastnim imenom vodil.

Zagotavljam, da bodem vsikdar z najboljšim in solidnim blagom po nizki ceni postregel ter naročila točno in hitro izvrševal, nadejam se, da me bode sl. občinstvo z mnogoštevilnim obiskom in naročili počastilo.

Vpošteva je nedeljski počitek, imel bom ob nedeljah in praznikih trgovini zaprti.

Z odličnim spoštovanjem

Jernej Bahovec. (1526-1)

Mengiška godba

priredi (1528)

v nedeljo, dné 6. julija 1902

koncert

na vrtu gospe M. Jenčič.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina 40 vin. za osebo, gospe in gospodične proste.

— Pri neugodnem vremenu preloži se koncert na nedeljo, dné 13. julija 1902.

Edina zaloga na Kranjskem: lekarna Piccoli

„Pri angelju“

Ljubljana, Dunajska cesta.

Železnato vino

LEKARJA Piccoli-ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervingne in slabočne osebe

Politerska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar Gabriel Piccoli v Ljubljani točno, ako se mu pošlje (1507) znesek po poštne povzetju. 2 (1)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal in Inomosta. **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 5. uri in 44 m zjutraj, iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 30 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 3. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1517)

Hiša na prodaj.

Iz proste roke in popolnoma v dobrem stanu **prodam hišo** na sredi vasi, ki je primerna za vsaki obrt. Trgovina obstoji v njej že 19 let in je bila zmirom dobro obiskana. Obvezujem se, da kupcu svojo obrt popolnoma prepustim. Prednost imajo trgovski pomočniki, zmožni slovenskega in nemškega jezika. (1514-2)

Tomo Štrukelj, trgovec, Cerkno.

Društva avstrijskih železničnih uradnikov krajevna skupina v Ljubljani

priredi

v prid zgradbi zdravilišča za v službi ponesrečene železnične uradnike

v četrtek, dné 3. julija 1902

v restavracijskem vrtu

na južnem kolodvoru

vrtni koncert

kojega izvaja (1527)

vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold Fl., kralj Belgijcev št. 27.

Pričetek ob 8. uri. Vstopnina 25 kr.

Ne skisanim filistrom ampak

prijateljem humorja priporočamo

„Navihance“

spisal

Rado Murnik.

Velika 8°. Str. 229.

Vseбина:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. — Prisljano zelje. — Matura. — Nirvana. — Ata Zužamaža. — Čačkočkar pa Krizkraž. — Peklenski napredek. — Zavozlan roman. (1546-5)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljublija i, Dvorski trg 3.